

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8PP/8/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122011274
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Caban, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2122011274.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v konaní pred samosudcom JUDr. Jozefom Cabanom, PhD., v trestnej veci odsúdeného D. W., nar. XX.XX.XXXX v Q., trvale bytom P., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 21.07.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd žiadosť odsúdeného: D. W., nar. XX.XX.XXXX v Q., trvale bytom P., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 06.02.2019, sp. zn. 2T/98/2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09.05.2019, sp. zn. 2To/28/2019,
z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 15.06.2022 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh odsúdeného D. W. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený vykonáva v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 06.02.2019, sp. zn. 2T/98/2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09.05.2019, sp. zn. 2To/28/2019.

Odsúdený vo svojom návrhu poukázal na to, že ku dňu podania návrhu vykonal viac ako 2/3 trestu, uvedomuje si škodlivosť svojho protiprávneho konania ako aj to, čo ním mohol poškodenej spôsobiť, počas výkonu trestu odňatia slobody získal nadhľad nad tým ako žil, utriedil si priority v tom ako chce žiť ďalej. Chce si založiť rodinu, nepremrhať viac času za mrežami, 4 roky vo výkone trestu považuje za dostatočnú výstrahu, aby v budúcnosti nepochybil znova.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené tieto listinné dôkazy: rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo dňa 06.02.2019, sp. zn. 2T/98/2018, rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09.05.2019, sp. zn. 2To/28/2019, hodnotenie k návrhu na podmiennečné prepustenie spolu so skráteným výpisom odsúdeného, lustrácia v Registri obyvateľov, lustrácia v Centrálnnej evidencii správnych deliktov a priestupkov, odpis registra trestov, lustrácia ZVJS, a to čítaním ich podstatnej časti.

Z hodnotenia riaditeľa UVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vyplýva, že odsúdený D. W. bol dňa XX.XX.XXXX premiestnený do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na ďalší výkon trestu. Po absolvovaní týždenného pobytu na nástupnom oddiele bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“ kde sa nachádza aj v súčasnosti. V období od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX bol premiestnený do ÚVTOS Košice - Šaca za účelom výkonu súdom nariadeného sexuologického ochranného liečenia ambulantnou formou. Dňa XX.XX.XXXX bol dodaný do výkonu väzby do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na

výkon trestu odňatia slobody Bratislava, kde dňa XX.XX.XXXX nastúpil aj do výkonu trestu odňatia slobody. Jeho správanie, vystupovanie ako aj dodržiavanie stanovených noriem počas výkonu väzby a výkonu trestu bolo na požadovanej úrovni, pracovne zaradený nebol. Správanie, vystupovanie ako aj dodržiavanie stanovených noriem odsúdeným je od umiestenia v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, ako aj počas výkonu liečby v ÚVTOS Košice - Šaca na podpriemernej úrovni. Príkazy a nariadenia príslušníkov sa snaží rešpektovať čo sa mu nie vždy darí, na jeho osobu boli zaznamenané viaceré negatívne poznatky (fajčil mimo vyhradený priestor, spal v nepovolenom čase, neužíval lieky podľa predpisu lekára). V kolektíve odsúdených je tolerovaný, hygienické návyky má osvojené a snaží sa ich dodržiavať. Ústrojovú disciplínu dodržiava, v osobných veciach si udržiava primeraný poriadok. Funkciu z radou odsúdených nebol poverený. Doposiaľ, počas výkonu trestu, bol dvakrát disciplinárne odmenený. Disciplinárny trest má aktuálne vykázaný jeden za neužitie lieku tak ako mu ho predpísal lekár. Počas výkonu trestu odňatia slobody prejavil záujem o ďalšie vzdelávanie, v súčasnosti je študentom druhého ročníka Arcibiskupského gymnázia biskupa P. T. v A.. Počas doterajšieho výkonu trestu bol zamestnaný na pracoviskách s dohľadom v ústave Terminals a Euroobuv, no z dôvodu nezávládnutia a neosvojenia si technológie práce bol z pracovísk vyradený. Podľa potreby a určenia sa sporadicky zaraďuje do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích priestorov oddielu. Bol zaradený do skupinových foriem práce počas výkonu súdom nariadenej ambulantnej sexuologickej liečby, v rámci ktorej sa zúčastňoval terapeutických aktivít liečebného režimu v zmysle platných legislatívnych noriem o ochranných liečeniach. Bol pacientom v terapeutickej komunite kde sa zúčastňoval intenzívnej skupinovej psychoterapie, ktorá mala charakter najmä sexuologickej intervencie. V rámci skupinových foriem práce bola jeho úroveň spolupráce primeraná. Dňa 24.02.2022 bol na Okresný súd Košice II adresovaný návrh na premenu formy sexuologického ochranného liečenia z ambulantnej na ústavnú, pričom o predmetnom návrhu súd ku dnešnému dňu nerozhodol, súdne pojednávanie v tejto veci, sp. zn. 7Nt 11/2022 zo dňa 22.04.2022, bolo odročené na neurčito. V súčasnosti je odsúdenému venovaný individuálny prístup so zameraním na zvládanie záťažových situácií racionálnym spôsobom a na posilňovanie prosociálnych foriem správania. Ďalej je vedený k sebareflexii a k zmene životných postojov - zosobneniu morálnych a právnych noriem. Na základe uvedených skutočností riaditeľ ústavu konštatoval, že odsúdený iba čiastočne plní stanovené ciele programu zaobchádzania, jeho resocializačná prognóza je nepriaznivá na základe vysokého rizika recidívy trestnej činnosti - teda iba čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a neodporučil ho podmiennečne prepustiť.

Zo skráteného výpisu odsúdeného vyplýva dátum možného podmiennečného prepustenia dňom XX.XX.XXXX.

Z odpisu registra trestov odsúdeného vyplynulo, že bol doposiaľ 1-krát súdne trestaný.

Odsúdený sa na verejnom zasadnutí uviedol, že pochopil, akých chýb sa v minulosti dopustil, nemal vtedy životný cieľ a vie, že táto skúška vo väzení bola potrebná. Uvedomuje si svoje hodnotenie, no nepovažuje sa za väzňa, ktorému by malo byť neodporúčené podmiennečné prepustenie, nakoľko počas celého výkonu trestu robil veci navyše, upratoval, zapájal sa do aktivít. Disciplinárneho trestu za neužitie lieku tak, ako mu ho predpísal lekár, si je vedomý (lieky vydávali o pol šiestej večer no on bojoval s pedagógom aby mu ich dávali o 21:00 hod. večer, no výnimku mu neudelili) a mrzí ho, že mu tento trest zmenil jeho hodnotenie. Nevyvolával konflikt, chodil do školy, kde dosahoval dobré výsledky, bol odmenený pochvalami za upratovanie, ktoré teraz nie sú vidno. 8,5 mesiaca strávil na izolácii, pretože ho jeden väzeň zbil, počas izolácie prichádzal do kontaktu iba s referentom a žiadnym problémom nenastal. Každý deň upratoval kanceláriu, chodbu, sprchy, bol rád, že môže robiť niečo preto, aby videli že sa snaží poslúchať. Myslí si, že pochopil trest a je pripravený ísť von. Bude žiť tak, aby si zaslúžil mať svoj vlastný domov - nemá totiž rodinu, ani peniaze, ani nič. Má babku, ktorá mu pomáha a chce aby bola na neho hrdá. V rámci konečného návrhu uviedol, že chce viesť čestný život a preto poprosil súd o šancu dokázať to.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu uviedla, že navrhuje žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnuť pre nespĺnenie materiálnej podmienky. Keďže má odsúdený evidovaný jeden disciplinárny trest, nie je možné konštatovať preukázanie polepšenia vo výkone trestu a zároveň vzhľadom na neukončené ochranné liečenie vidí u odsúdeného veľké riziko recidívy, a nie je možné ani predpokladať vedenie riadneho života v prípade jeho podmiennečného prepustenia.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku „O podmieničnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmieničné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.“

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienične prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieničného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieničného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieničného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmieničnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.“

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmienične prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie sa a skutočnosť, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmieničného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmieničné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmieničné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmieničnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmieničnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmieničnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmieničného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmieničnom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona ku dňu 10.09.2021. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného dňa 21.07.2022 je táto podmienka splnená.

Druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie, podľa názoru súdu splnená nie je, a to predovšetkým s ohľadom na hodnotenie odsúdeného, podľa ktorého je jeho správanie, vystupovanie ako aj dodržiavanie stanovených noriem od umiestenia v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, ako aj počas výkonu liečby v ÚVTOS Košice - Šaca, na podpriemernej úrovni, zaznamenané boli viaceré negatívne poznatky - fajčil mimo vyhradený priestor, spal v nepovolenom čase, neužíval lieky podľa predpisu lekára. Hoci bol počas výkonu trestu dvakrát disciplinárne odmenený a disciplinárny trest má aktuálne vykázaný jeden, súd má zato, že vzhľadom k dĺžke už vykonaného trestu je počet disciplinárnych odmien nízky na to, aby svedčil o jeho polepšení, obzvlášť v prípade, keď boli konštatované viaceré nedostatky v jeho správaní. Odsúdený bol navyše uznaný za vinného zo spáchania zločinu, teda zo závažnejšieho trestného činu, preto aj skúmanie všetkých relevantných skutočností na účely posúdenia prvej materiálnej podmienky musí byť prísnejšie. Zo všetkých týchto konkrétnych skutočností súd dospel k záveru, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním nepreukázal polepšenie a preto prvá materiálna podmienka splnená nie je.

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je. Pretože nie je splnená prvá materiálna podmienka, z povahy veci nemôže byť splnená ani druhá materiálna podmienka. Súd navyše uvádza, že vzhľadom na povahu skutku, za ktorý bol odsúdenému uložený trest a vzhľadom na neukončené ochranné sexuologické liečenie ambulantnou formou, vidí u odsúdeného veľké riziko recidívy na základe čoho dospel k záveru, že od odsúdeného nemožno v budúcnosti očakávať vedenie riadneho života. Súd má za to, že náprava odsúdeného a celkové pozitívne pôsobenie na odsúdeného je v súčasnosti možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody v zmysle uloženého trestu, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie a vyššie uvedené skutočnosti a úvahy súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, teda tak, že návrh odsúdeného o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.